แบบฟอร์มข้อมูลพื้นฐานโครงการของกลุ่มจังหวัดจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2

ลำดับความสำคัญ...4.....

ชื่อโครงการ : โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการและผลผลิตภาคการเกษตร

กิจกรรมหลัก : บริหารจัดการน้ำในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ เพื่อให้มีการจัดการน้ำทั้งปริมาณและคุณภาพได้อย่างเหมาะสม **วงเงิน 43,500,000 บาท**

ยุทธศาสตร์ชาติที่ 5 : ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด : ส่งเสริมพัฒนาการผลิตการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตรและครัวอาหารปลอดภัย

แผนงาน : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนศักยภาพการเกษตรกลุ่มจังหวัด

ผู้รับผิดชอบ นายนิพนธ์ มังกรแก้ว **ตำแหน่ง** ผู้อำนวยการโครงการชลประทานสกลนคร

สถานที่ติดต่อ โครงการชลประทานสกลนคร **หมายเลขโทรศัพท์** 081 8771 425

(1) หลักการและเหตุผล

(1.1) ที่มา : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในด้านการผลิตโดยเฉพาะการเกษตรกรรมมีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ซึ่งมีลำน้ำสงครามต้นกำเนิดจากเทือกเขาภูพานในเขตอำเภอส่องดาวไหลผ่านอำเภอสว่างแดนดิน อำเภออากาศอำนวยไปบรรจบลำน้ำโขงที่อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ลำน้ำพุงต้นกำเนิดจากเทือกเขาภูพานในเขตอำเภอกุดบากไหลผ่านอำเภอภูพาน อำเภอเต่างอย อำเภอโคกศรีสุพรรณและไหลลงสู่หนองหารและไหลไปบรรจบลำน้ำก่ำ ลำน้ำยามต้นกำเนิดจากเทือกเขาภูพานในเขตอำเภอวาริชภูมิไหลผ่านอำเภอส่องดาว อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอเจริญศิลป์ อำเภอวานรนิวาส อำเภอพรรณนานิคมและอำเภออากาศอำนวยแล้วไหลไปบรรจบลำน้ำสงคราม ลำน้ำห้วยปลาหางต้นกำเนิดจากอำเภอวาริชภูมิไหลผ่านอำเภอสว่างแดนดิน อำเภอพังโคนและไปบรรจบลำน้ำอูน ลำน้ำอูนต้นกำเนิดจากเทือกเขาภูพานในเขตอำเภอกุดบากและอำเภอนิคมน้ำอูนไหลลงสู่เขื่อนน้ำอูนไหลผ่านอำเภอวาริชภูมิ อำเภอพังโคน อำเภอพรรณนานิคม อำเภอเมืองสกลนครไปบรรจบลำน้ำสงครามและโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริจำนวนมากกระจายทั่วทั้งกลุ่มจังหวัด มากกว่า 300 โครงการ ซึ่งราษฎรส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำยึดอาชีพการเกษตร เป็นหลักโดยอาศัยน้ำฝนตามธรรมชาติทำให้ผลผลิตที่ได้อยู่ในเกณฑ์ต่ำและไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ของแต่ละปีการเพาะปลูกพืชในฤดูแล้งทำได้เฉพาะในพื้นที่ที่มีระบบชลประทานและพื้นที่ราบที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำที่มีน้ำตลอดปีซึ่งพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทานอาศัยเพียงน้ำฝนอย่างเดียวในการเพาะปลูกทำให้เกิดภาวะเสี่ยงที่จะขาดแคลนน้ำ

จากสภาพดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงระบบส่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งน้ำให้ดียิ่งขึ้นและสร้างแหล่งเก็บน้ำเพิ่มพื้นที่ชลประทานโดยการสร้างสถานีสูบน้ำในแหล่งน้ำสายหลักสร้างฝายพร้อมระบบและขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นแก้มลิงช่วยในการบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งตลอดจนการอุปโภค-บริโภคเพื่อรองรับความต้องการทางภาคเกษตรที่เป็นรายได้หลักของประชากรในกลุ่มจังหวัดและพื้นที่ใกล้เคียงได้อย่างยั่งยืน

(1.2) สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ : รัฐบาลกำหนดการพัฒนาประเทศ ด้วยการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม หมายถึง การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน สร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค ด้วยกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อมุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทย จากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของ

ประเทศ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ทั้งการเพิ่มปริมาณการกักเก็บ การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำเดิมและจัดหาแหล่งใหม่ กลุ่มจังหวัดจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ถือเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญมาก โดยเป็นพื้นที่ ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเสด็จทรงงานมากที่สุด และร้อยละ 80 ของประชากรในพื้นที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร จากสภาพดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงระบบส่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งน้ำให้ดียิ่งขึ้นและสร้างแหล่งเก็บน้ำเพิ่มพื้นที่ชลประทานโดยการสร้างสถานีสูบน้ำในแหล่งน้ำสายหลักสร้างฝายพร้อมระบบและขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นแก้มลิงช่วยในการบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งตลอดจนการอุปโภค-บริโภคเพื่อรองรับความต้องการทางภาคเกษตรที่เป็นรายได้หลักของประชากรในกลุ่มจังหวัดและพื้นที่ใกล้เคียงได้อย่างยั่งยืน

ความเร่งด่วน : (ระบุระดับความจำเป็นเร่งด่วน) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 กำหนดเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง ด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน มีการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ และเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบด้วยการทำบัญชีครัวเรือน เพื่อลดรายจ่าย และทำกิจกรรมเพิ่มรายได้ของครัวเรือน ให้มีรายได้ไม่น้อยกว่า 70,000 บาท/คน/ปี ในปี 2564 สามารถพึ่งตนเองได้ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุข

(2) ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

(2.1) วัตถุประสงค์ของโครงการ

1) เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทาน
2) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
3) เพื่อการอุปโภค-บริโภคแก่ราษฎรในพื้นที่
4) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตภาคเกษตรกรรมและสนับสนุนเกษตรแปลงใหญ่
5) เพื่อเพิ่มรายได้ของราษฎรจากการปลูกพืชฤดูแล้ง
6) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน
7) เพื่อเพิ่มมูลค่าทางการเกษตรทำให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต

(2.2) สถานภาพของโครงการ

☐ โครงการเดิม ☑ โครงการใหม่

(2.3) ประเภทของโครงการ

☑ พัฒนา ☐ ดำเนินการปกติ

(2.4) ระยะเวลาดำเนินโครงการ.....1.....ปี เริ่มต้นปี ตุลาคม 2562 **สิ้นสุดปี**กันยายน 2563

(2.5) สถานที่ดำเนินโครงการ : จังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร

(3) กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(3.1) กลุ่มเป้าหมาย เกษตรกร และประชาชนทั่วไป

(3.2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชน หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ สถาบันการศึกษาหรือ องค์กรเอกชน เกษตรกรในพื้นที่และประชาชนทั่วไป ในจังหวัดสกลนคร

(4) เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

(4.1) เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด 1) พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งลดลง 600 ไร่/ปี
2) มีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น 3,600 ไร่/ปี
3) มีปริมาณการกักเก็บน้ำเพิ่มขึ้น 2.5 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี

(4.2) ผลผลิต 1) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ 1 แห่ง

(4.3) ผลลัพธ์ 1) มีปริมาณน้ำสำหรับการอุปโภค-บริโภค และเกษตรกรรม กักเก็บในแก้มลิงเพิ่มขึ้นประมาณ 136,364 ลูกบาศก์เมตร

2) เพิ่มพื้นที่ชลประทาน 4,800 ไร่

3) แก้ปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วมให้กับชุมชนพื้นที่ดำเนินการ 6 อำเภอ 6 ตำบล จำนวน 30 หมู่บ้าน 1,475 ครัวเรือน

(4.4) ผลกระทบ :

เชิงบวก 1) เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำ สำหรับการเกษตรกรรมด้วยระบบกระจายน้ำ

2) เพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนในเขตลุ่มน้ำ

3) เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับการประมง เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ และเพาะพันธุ์ปลาชนิดต่างๆ

4) จากการมีน้ำเพื่อการเกษตรอย่างพอเพียงในการทำการเกษตร ซึ่งจะส่งผลในเรื่องผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น และจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

เชิงลบ : ไม่มี

(5) แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด เสนอขอ และทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค.- ธ.ค.62	ม.ค.-มี.ค.63	เม.ย.-มิ.ย.63	ก.ค.-ก.ย.63
1. สำรวจ ออกแบบ	←	—		
2. จัดทำ ประมาณการ		→	—	
3. วางแผน ก่อสร้าง จัดซื้อ จัดจ้าง			→	—
4. ดำเนินการก่อสร้าง				→

(6) วิธีการดำเนินงาน ☑ ดำเนินการเอง ☑ จ้างเหมา

(7) วงเงินของโครงการ จำนวน 43,500,000 บาท

(ให้กรอกรายละเอียดข้อมูลตามแบบฟอร์มรายละเอียดจำแนกตามงบรายจ่ายด้วย)

(8) ความพร้อมของโครงการ

(8.1) พื้นที่ดำเนินโครงการ

☑ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที

☐ อยู่ในระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย

☐ อยู่ในระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

(8.2) แบบรูปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

☑ มี และสมบูรณ์ โครงการชลประทานสกลนคร

☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้) .....

☐ ไม่มี

(8.3) ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- บุคลากรมีประสบการณ์ ☑ ทั้งหมด ☐ บางส่วน ☐ ไม่มีประสบการณ์
- เครื่องมือดำเนินการ
  - ☐ มีพร้อมดำเนินการได้ทันที
  - ☑ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
  - ☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- เทคนิคในการบริหารจัดการ
  - ☑ มีประสบการณ์สูง
  - ☐ มีประสบการณ์ปานกลาง
  - ☐ ไม่มีประสบการณ์

(8.4) ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

☑ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว

☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

(8.5) รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

☑ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา

☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

(9) วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ :

1) โครงการชลประทานสกลนคร ดูแลบำรุงรักษา

2) มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่เป็นผู้ร่วมกันดูแลรักษา

3) มีการจัดประชุมและมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้แก่กลุ่มผู้ใช้น้ำ

4) จัดอบรมเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำแบบรอบเวร รวมถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับงานจัดรูปที่ดิน กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับการควบคุมการใช้ที่ดินของกรมชลประทาน และสิ่งสาธารณประโยชน์ เช่น ถนน คูส่งน้ำ คูระบายน้ำ

5) สร้างเครือข่ายชลประทานบริหารจัดการน้ำที่มีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาระบบชลประทานอย่างต่อเนื่อง

(10) ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด :

- ข้อจำกัด และอุปสรรค ในการดำเนินงานก่อสร้าง เรื่องความไม่สะดวกในการดำเนินการ เพราะเกษตรกรต้องการทำเกษตรกรรมในระหว่างการก่อสร้าง